

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tieto työpaikkajakson osa-aikaisuudesta ja keskeytymisestä eHOKSissa

Webinaari koulutuksen järjestäjille 25.4.2022

Paula Borkowski, Opetushallitus
Riikka Vacker, Opetushallitus

Webinaarin ohjelma

- Perusperiaatteet työpaikkajakson tietojen tallentamisessa
 - Tietojen tallentaminen eHOKSiin
 - Työpaikkajakson tiedot eHOKSin käyttöliittymässä
- Työpaikkajakson osa-aikaisuus ja keskeytyminen eHOKSissa
 - Osa-aikaisuuden laskeminen
 - Keskeytymistiedon tallentaminen
 - Osa-aikaisuus ja keskeytyminen eHOKSin käyttöliittymänäkymässä

tauko

- Vastauksia ennakkokysymyksiin

Työpaikkajakson tietojen tallentaminen eHOKSiin 1/2

- HOKS-tiedot osaamisen hankkimisesta ja osaamisen osoittamisesta suunnitellaan HOKSiin ja tallennetaan eHOKSiin tutkinnon osittain.
- Työpaikkajakso = koulutus- tai oppisopimukseen pohjautuvaa osaamisen hankkimista tutkinnon osassa.
 - Käyttöliittymänäkymässä otsikko "Työpaikalla oppiminen".
- Työpaikalla tapahtuvan osaamisen hankkimisen tiedot tallennetaan eHOKSiin jokaiseen tutkinnon osaan erikseen, vaikka sopimuksessa olisikin sovittu useamman tutkinnon osan osaamisen hankkimisesta samassa työpaikassa.
 - Osaamisen hankkimisen ajoittumista (alkamis- ja päättymispäivä) ei tallenneta automaattisesti sopimuksen voimassaolon mukaisesti, vaan siten kuin osaamisen hankkiminen tosiasiallisesti ajoittuu kussakin tutkinnon osassa.

Työpaikkajakson tietojen tallentaminen eHOKSiin 2/2

- Osaamisen hankkiminen ja osaamisen osoittaminen ovat kaksi eri tietokokonaisuutta tutkinnon osissa.
 - Työpaikkajakso = osaamisen hankkimisen tiedoista muodostuva tietokokonaisuus.
 - Työelämäpalautteen keräämisessä käytetään vain osaamisen hankkimisesta tallennettuja tietoja.
 - Osaamisen osoittaminen (näyttö) ei vaikuta työelämäpalautteen keräämiseen.
- Huom. Osaamisen hankkimisen jakso (työpaikkajakso) eHOKSissa on eri asia kuin Koskeen tallennettava koulutus- ja oppisopimusjakso.

Työpaikkajakson tiedot eHOKSin käyttöliittymässä

⬆️ Aikataulutetut opintoni (4)

Myynti

Työpaikalla oppiminen

📅 15.2.2022 - 15.5.2022 ⓘ
Asiakkuus Oy

Osaamisen osoittaminen

📅 20.5.2022 - 25.5.2022
Asiakkuus Oy, 1234567-8

Ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit

⬆️ Aikataulutetut opintoni (4)

Myynti

Työpaikalla oppiminen

📅 15.2.2022 - 15.5.2022 ⓘ
Asiakkuus Oy

Osaamisen osoittaminen

📅 20.5.2022 - 25.5.2022
Asiakkuus Oy, 1234567-8

Ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit

Lisätietoja työpaikkajaksosta
15.2.2022 - 15.5.2022

Osaamisen hankkimistapa: Oppisopimus
Oppisopimuksen perusta: työ-, virka- tai palvelussuhde

📅 1.2.2021 - 20.3.2021 ⓘ
Asiakkuus Oy

Ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit

⬆️ Aikataulutetut opintoni (4)

Myynti

Toteuttava koulutuksenjärjestäjä

Työpaikalla oppiminen

📅 15.2.2022 - 15.5.2022
Asiakkuus Oy, 1234567-8

Työpaikkaohjaaja Seppo Sörnäinen, Asiakkuus Oy
seppo.sornainen@yritys.fi
0801234567

Keskeiset työtehtävät

sovittu työtehtävä 1

sovittu työtehtävä 2

Osaamisen osoittaminen

📅 20.5.2022 - 25.5.2022
Asiakkuus Oy, 1234567-8

Osaamisen arvioijat

Sisältö

kuvaus työtilanteista ja työprosesseista, joilla osaaminen osoitetaan

Työpaikkajakson osa-aikaisuuden laskeminen

- Osa-aikaisuustieto tallennetaan, kun opiskelija ei ole hankkimassa osaamista työpaikalla kaikkina osaamisen hankkimisjaksoon kuuluvina säännönmukaisina opiskelupäivinä (5 pv/vko).
- Säännönmukaisuuden laskentaan ei vaikuta, minä viikonpäivinä osaamisen hankkiminen työpaikalla tapahtuu.
- Ilmoitetaan prosenttilukuna, joka lasketaan HOKSissa sovittujen tosiasiallisten työpaikalla olopäivien mukaan. Arkipyhiä ei huomioida. Keskeytymisjaksossa ilmoitettuja päiviä ei huomioida.

$$\frac{\text{päivät, jotka opiskelija on työpaikalla (lkm)}}{\text{työpaikkajaksoon sisältyvät arkipäivät (lkm)}} \times 100$$

- eHOKSiin tallennetaan kokonaisluku (91,2 % -> 91 %).
- Tarkempi kuvaus ja esimerkkejä [eHOKSin wikisivuilla](#).

Esimerkki:

- Sovittu työpaikalla osaamisen hankkiminen ja osoittaminen: 1.1.-30.6.2022, 5pvä/vko
- Tutkinnonosat ja työtehtävät:
 - Liiketoiminnan tehtävissä toimiminen (30osp)
 - Markkinointiviestinnän toimeksianto (60 osp)
 - Opiskelijalla on koko yllä mainitun ajan kumpaankin tutkinnon osaan liittyviä työtehtäviä.
 - Osaamisen osoittaminen työpaikalla 20.6.2022 alkaen (molemmat tutkinnon osat samanaikaisesti)
- Työpaikkajaksot ja niiden osa-aikaisuus:
 - Liiketoiminnan tehtävissä toimiminen (30osp)
 - Työpaikkajakso: alkamispvm 1.1.2022, päättymispvm 19.6.2022, osa-aikaisuus 100 %.
 - Markkinointiviestinnän toimeksianto (60 osp)
 - Työpaikkajakso: alkamispvm 1.1.2022, päättymispvm 19.6.2022, osa-aikaisuus 100 %.
- Näytön ajoittuminen ja tiedot erillinen tietokokonaisuus (ei osa työpaikkajakson tietoja), näytön tiedot molempiin tutkinnon osiin.

eHOKSin oletus:
työpaikallaolo on
säännönmukaista 5 pv/vko,
jos osa-aikaisuudessa ei
muuta ilmoiteta.

Tieto työpaikkajakson keskeytymisestä

- Käytetään sellaisiin osaamisen hankkimisen keskeytymisiin, jotka sovitaan HOKSissa opiskelijan ja työpaikan kanssa tai koulutuksen järjestäjä katsoo keskeytyneiksi.
- Tallennetaan työpaikkajakson tietoihin ajanjaksona (alkamispvm, päättymispvm).
- Päättymispäivän tallentamisesta tulkitaan työpaikkajakson tila:
 - Päättymispäivä on tallennettu = työpaikkajaksossa on ollut päivämäärien mukainen keskeytymisjakso.
 - Päättymispäivää ei ole tallennettu tai se on sama kuin työpaikkajakson päättymispvm = työpaikkajakso on keskeytynyt lopullisesti (osaamisen hankkiminen ei toteudu tällä työpaikalla siten kuin oli sovittu).
- Tarkempi kuvaus [eHOKSin wikisivulla](#) ja [Arvo-palvelun wikisivulla](#) (mm. kuvaus keskeytymistiedon vaikutuksesta työelämäpalautteen muodostumiseen)

Osa-aikaisuuden ja keskeytymisen tiedot eHOKSin käyttöliittymänäkymässä

The screenshot displays the 'Aikataulutetut opinton' (Scheduled studies) section. It lists two work placement periods. The first period, from 15.2.2022 to 15.5.2022 at 'Asiakkuus Oy', is highlighted with a tooltip. The tooltip provides the following details:

- Lisätietoja työpaikkajaksosta**
15.2.2022 - 15.5.2022
- Osaamisen hankkimistapa:** Oppisopimus
- Oppisopimuksen perusta:** työ-, virka- tai palvelussuhde
- Osa-aikaisuus:** 80 %
- Keskeytymisajanjaksot:**
4.4.2022 - 13.4.2022

The second period, from 20.5.2022 to 25.5.2022 at 'Asiakkuus Oy, 1234567-8', is also visible. At the bottom, there are two buttons for 'Ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit' (Professional requirements and assessment criteria).

Lomien ja muiden poissaolojen huomioiminen

- Jos lomasta tallennetaan opiskeluoikeuden tilatietoihin lomajakso Koskeen, lomaa ei enää erikseen huomioida eHOKSiin tallennettavan työpaikkajakson osa-aikaisuudessa eikä keskeytymistiedoissa.
- Jos loman tai muun poissaolon aikainen osaamisen hankkimisen keskeyttäminen suunnitellaan HOKSiin, tästä tallennetaan keskeytymisjakso. Samaa ajanjaksoa ei enää erikseen huomioida osa-aikaisuuden laskennassa, koska tällöin loman tai poissaolon päivät vaikuttavat kahteen kertaan työpaikkajakson keston laskentaan.
- Jos työpaikkajakson aikana ilmenee loma tai muu poissaolo, koulutuksen järjestäjä harkitsee, aiheuttaako se tarpeen päivittää HOKSia.

Vastauksia ennakkokysymyksiin

Koko tutkinto oppisopimuksella yhdessä työpaikassa: Miten HOKSiin laaditaan työpaikkajaksot ja miten lasketaan niiden osa-aikaisuusprosentti?

Kysymys: Opiskelija tekee ammattitutkintoa. Opiskeluoikeus 1.8.2022- 4.6.2023. Tavoitteena koko tutkinto, kontaktiopetusta säännöllisesti maanantaisin sekä pitkin vuotta opiskelijan itse valitsemissa etätehtäviä, milloin mistäkin tutkinnon osasta. Muuten yhdessä ja samassa työpaikassa osaamista hankkimassa (pystyy tekemään kaikki näytöt). Ensimmäinen näyttö syyskuun viimeisellä vkolla. Toinen marraskuun viimeisellä viikolla. Kolmas maaliskuun viimeisellä viikolla. Neljäs toukokuun ensimmäisellä viikolla. **Miten työpaikkajaksot ja niiden osa-aikaisuus merkitään, oppilaitosmuotoinen opiskelu huomioiden?**

- Jokaiseen tutkinnon osaan, johon hankitaan osaamista työpaikalla, tehdään työpaikkajakso (osaamisen hankkimistapa, jossa koodina koso tai oppis). Työpaikkajakson ajoittuminen tallennetaan eHOKSiin tutkinnon osittain. Osa-aikaisuus lasketaan sen pohjalta, montako päivää opiskelijan on tarkoitus olla työpaikalla oppimassa HOKSin mukaisesti.
- Osaamisen osoittaminen tallennetaan tutkinnon osittain. Osaamisen osoittamisen ajoittuminen tallennetaan näytön alkamis- ja päättymispäivämäärien mukaan. Huom. Osaamisen hankkiminen ja osaamisen osoittaminen kaksi eri asiaa ja tietokokonaisuutta eHOKSissa.
- Tutkinnon osiin tallennetaan tieto muualla kuin työpaikalla tapahtuvasta osaamisen hankkimisesta (osaamisen hankkimistapa, jossa koodina oppilaitosmuotoinen koulutus) sen mukaan, miten ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten edellyttämää osaamista hankitaan muissa oppimisympäristöissä.

Miten HOKSiin laaditaan tieto osa-aikaisuudesta, jos työpaikalla hankittavan osaamisen aikana on yksittäisiä päiviä osaamisen hankkimista muualla kuin työpaikalla?

Kysymys: **Kirjataanko** koulutusopimuksen tai oppisopimuksen (työpaikkajakson) **osa-aikaisuustieto, jos työpaikalla oloa on pääsääntöiset 5 pv viikossa mutta esim. kerran kuussa on yksi lähipäivä**. Tehdäänkö tästäkin osa-aikaisuustieto sopimukseen? Varsinkin tapauksissa, joissa tutkinto suoritetaan kokonaan esim. oppisopimuksella, johon liittyy muutamia lähipäiviä.

- Huom. Työpaikkajakso **ei** tarkoita sopimusta vaan tutkinnon osassa olevaa osaamisen hankkimisen jaksoa, joka perustuu koulutus- tai oppisopimukseen.
- Osaamisen hankkimisen tavat ja ajoittuminen tallennetaan eHOKSiin tutkinnon osittain.
 - Tutkinnon osaan tulee työpaikkajakso niihin tutkinnon osiin, joissa on sovittu osaamisen hankkimista työpaikalla koulutus- tai oppisopimuksella.
 - Osa-aikaisuus lasketaan jokaiseen työpaikkajaksoon erikseen sen pohjalta, montako päivää opiskelijan on tarkoitus olla työpaikalla oppimassa kyseisen tutkinnon osan osaamista.
 - Tutkinnon osiin tulee myös muualla kuin työpaikalla tapahtuvan osaamisen hankkimisen jakso sen mukaan, mitä kyseisen tutkinnon osan osaamisen hankkimisesta on sovittu. Muualla kuin työpaikalla hankittavan osaamisen hankkiminen voi sijoittua mihin tahansa viikonpäiviin tai ajanjaksoihin. Jokaista samassa oppimisympäristössä toteutuvaa lähipäivää ei tarvitse tallentaa erillisenä osaamisen hankkimisen jaksone, vaan se voi olla ajanjakso ensimmäisestä lähipäivästä viimeiseen lähipäivään.

Miten tallennetaan tieto työpaikkajakson keskeytymisestä, kun jakso jatkuu myöhemmin samalla työpaikalla?

Kysymys: Työpaikkajakso keskeytyy, jonka jälkeen työpaikkajakso jatkuu samoin ehdoin. Opiskelija ei hae opiskeluoikeuden väliaikaista keskeytystä, vaan opiskelee oppilaitoksessa työpaikkajakson keskeytyksen ajan. Koska on mahdollista, että myös Kelalle välitetään tieto jaksojen keskeytymisestä? Opiskelijalle tulee vaikeuksia saada koulumatkatukea, jos työpaikkajakson keskeytystieto ei siirry Kelaan. Nyt on jo ollut tapauksia, joissa edes oppilaitoksen vahvistus oppilaitoksessa opiskelusta ei ole riittänyt, koska Kela katsoo vain Kosken tietoja työpaikkajaksoista.

- Tehdään HOKSin päivitys, koska aiemmin sovittuun työpaikalla tapahtuvaan osaamisen hankkimiseen tulee muutos.
 - Päivitys = työpaikkajaksoon tallennetaan keskeytyminen (alku- ja päättymispäivä). Päättymispäivä sovittu mukaisesti. Tarkempi ohje:
<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/Osaamisen+hankkiminen#Osaamisenhankkiminen-keskeytyminen>
 - eHOKSiin tallennetusta työpaikkajakson keskeytymisestä ei mene tietoa Kelalle. Opiskelijaetuuksiin vaikuttavat tiedot siirtyvät Kelalle Koskeen tallennetuista tiedoista.
- Huom. Koskessa tallennettavien tietojen termi on koulutussopimusjakso/oppisopimusjakso. Koskeen tieto keskeytymisestä syntyy siten, että kahden koulutus- tai oppisopimusjakson väliin jää ajallinen "aukko". Termi "työpaikkajakso" tarkoittaa eHOKSiin tallennettavaa yksittäisen tutkinnon osan työpaikalla hankittavan osaamisen hankkimisen jaksoa. eHOKSiin työpaikkajakson keskeytyminen tallennetaan keskeytymisen varsinaisilla alkua- ja päättymispäivämäärillä.

Osa-aikaisuusprosentin laskentaesimerkki

Kysymys: **Kuinka seuraavassa tapauksessa osa-aikaisuus % lasketaan ja kirjataan?** Opiskelija hankkii osaamista oppilaitosympäristössä säännönmukaisesti 2 pv/kuukaudessa alla mainitun sopimuksen ajalla. Sopimus on tehty ajalle 1.1.2022-31.5.2022. Sopimuksella on sovittu osaamisen hankkimisesta työpaikalla perustutkintoon seuraavasti:

Oletus: 2 pv/kk oppilaitosympäristössä ajoittuu jokaisen tutkinnon osan aikajaksolle.

Tutkinnon osa A ajalla 1.1.2022-5.4.2022 = tämän tutkinnon osan työpaikkajakson ajoittuminen.

Säännönmukaiset työpäivät 67 pv. Opiskelija on muualla kuin työpaikalla 6 pv. -> tosiasialliset työpäivät 61 pv.

- Osa-aikaisuus = $61/67*100 = 91 \%$

Tutkinnon osa B ajalla 1.1.2022-5.4.2022 = tämän tutkinnon osan työpaikkajakson ajoittuminen.

Säännönmukaiset työpäivät 67 pv. Opiskelija on muualla kuin työpaikalla 6 pv. -> tosiasialliset työpäivät 61 pv.

- Osa-aikaisuus = $61/67*100 = 91 \%$

Tutkinnon osa C ajalla 14.2.2022-31.5.2022 = tämän tutkinnon osan työpaikkajakson ajoittuminen.

Säännönmukaiset työpäivät 77 pv. Opiskelija on muualla kuin työpaikalla 8 pv (oletus, että molemmat helmikuun oppilaitosympäristössä tapahtuva osaamisen hankkiminen ajoittuu 14.-28.2. välille) -> tosiasialliset työpäivät 69 pv.

- Osa-aikaisuus = $69/77*100 = 90 \%$

Päällekkäin ajoittuvissa työpaikkajaksoissa päällekkäisyyttä ei tarvitse huomioida osa-aikaisuuden prosentien laskemisessa.

Voiko oppisopimukseen perustuvan työpaikkajakson osa-aikaisuus voi olla muu kuin 100 %?

Kysymys: Aiemmissa OPH:n materiaaleissa ei ole eritelty koulutussopimuksen ja oppisopimuksen kirjauseroja, ja lähdimme miettimään että **kun oppisopimus laaditaan opiskelijalle, niin eikö hän lähtökohtaisesti hanki osaamista kokoaikaisesti (eli 100%) riippumatta siitä että montako tuntia hän todellisuudessa töitä tekee, oli ne tunnit sitten 25 tai 40 viikossa?** Tulkitsemme itse tämän niin, että oppisopimuksen prosentti olisi siis aina 100, sillä opiskelijahan hankkii osaamista vähintään 25h viikossa, ja vaikka tähän lisättäisiin yksi lähiopetuspäivä, ei se poista sitä tosiasiaa, että opiskelija todennäköisesti on viitenä päivänä viikossa työpaikalla (arkipäivät ja pyhäpäivät huomioiden).

- Tutkinnon osaan tallennettavan työpaikkajakson (= osaamisen hankkiminen kyseiseen tutkinnon osaan) osa-aikaisuus perustuu tosiasiallisiin työpaikalla olon päiviin.
- Jos HOKSissa on sovittu työpaikalla hankittavan osaamisen täydentämisestä muissa oppimisympäristöissä, esimerkiksi oppilaitoksessa, tutkinnon osaan tallennetaan eHOKSiin kaksi erillistä osaamisen hankkimisen jaksoa.
 - Osaamisen hankkimisen jakso, jossa osaamisen hankkimistapana on koulutus- tai oppisopimus = työpaikkajaksoja
- Osaamisen hankkimisen jakso, jossa osaamisen hankkimistapana on ”oppilaitosmuotoinen koulutus”.
- Työpaikkajakson osa-aikaisuusprosentti lasketaan niiden päivien perusteella, jotka opiskelijan on tarkoitus olla työpaikalla HOKSissa sovitusti.

Tallennetaanko osaamisen hankkimisen jakso myös oppisopimuksen ohella tehtävästä muusta osaamisen hankkimisesta?

Kysymys: **Tarvitseeko oppisopimuksen kanssa oppilaitosmuotoista osaamisen hankkimistapajaksoa kirjata laisinkaan?** KOSKI-palvelun mukaan oppilaitosmuotoista jaksoa ei voi kirjata ajallisesti päällekkäin oppisopimusmuotoisen kanssa. Mikäli kirjaamme molemmat osaamisen hankkimistapajakset alkamaan ja päätymään samana päivänä, ei oppilaitosmuotoinen jakso siirry siis opiskelijahallintojärjestelmästä KOSKI-palveluun ollenkaan. Tulkitsemme siis KOSKE:n tietosisällön mukaan, että oppisopimusmuotoinen jakso itsessään sisältää oppilaitosmuotoista opiskelua. Tällaiset sekavat/ristiriitaiset kirjaamistavat aiheuttavat paljon hämmennystä, ja kaipaaisimme (emmekä varmastikaan ole ainoita koulutuksenjärjestäjiä) tähänkin suoraviivaisia kirjaamisohjeita ilman, että kirjaajan tulee miettiä erilaisten valtakunnallisten tietovarantojen tiedon vastaanottamista tai -ottamattomuutta. Tarvitsisimme siis selkeitä ohjeita jaksojen kirjaamiseen, jotta voimme ohjeistaa organisaatiossamme HOKS:n laadukkaasta kirjaamisesta vastaavia tahoja kirjaamaan asiat oikein ja vastaamaan OPH:n ja OKM:n linjauksia ja toiveita.

- HOKSiin osaamisen hankkiminen ja osoittaminen suunnitellaan tutkinnon osittain ja HOKS-tietojen tallennus eHOKSiin tehdään tutkinnon osittain.
- Tutkinnon osan suunnitelmaan kirjataan kaikki osaamisen hankkimisen tavat ja ajoittumiset, jotka kyseiseen tutkinnon osaan sovitetaan.
- Koskeen tallennettavissa koulutus- ja oppisopimusjaksoissa ei ole tietoa tutkinnon osasta eikä muustakaan osaamisen hankkimisen sisällöstä ko. jakson aikana.
- Koskeen kirjaukset Kosken ohjeen mukaan. Koskessa ei ole teknistä estettä tallentaa ajallisesti päällekkäisiä osaamisen hankkimisentapajaksoja.